

Řemesla / Handwerk

Středověká města byla centrem řemesel. Řemesla jednoho druhu se sdružovala do cechu. Cech bylo tedy sdružení, které hájilo právo a zájmy svých členů. Dohlížel na kvalitu a cenu výrobků, na výchovu učedníků a skládání mistrovských zkoušek. Řemeslník, který nebyl členem cechu, nesměl svoje řemeslo provozovat. Tím se omezovala konkurence.

Každý cech měl svůj znak (nebo prapor) a vlastní pravidla (regule). Cech vlastnil pokladnu, do které členové cechu platili každý rok poplatky. Platilo se také za zkoušky a za vstup nových členů. Vybíraly se také pokuty.

Členem cechu se mohl stát řemeslník, který složil zkoušky a pocházel z řádně uzavřeného manželství. Musel být pokřtěn a mít ve městě dům.

Členové cechu tvořili tři vrstvy: 1. učednický stav, 2. tovaryšský stav a 3. (nejvyšší) mistrovský stav.

Učedník pracoval v dílně mistra a učil se svému řemeslu. Učňovská doba trvala tři až šest let. Počet učedníků v jednotlivých cechách byl různý. Velmi často museli rodiče učedníka platit mistrovy za jeho vzdělávání.

Tovaryš byl učeň, který úspěšně splnil tovaryšské zkoušky. Po zkoušce mohl samostatně vykonávat svoje řemeslo. Počet tovaryšů určoval cech.

Titul **mistr** označoval majitele řemeslnické dílny a vedl pedagogicky učně ve své dílně. Aby se tovaryš mohl stát mistrem, musel složit mistrovskou zkoušku a vyrobit mistrovský výrobek. Cechovní mistři často zasedali v městské radě.

V čele cechu stál cechmistr, kterého si volili mistři ze svého středu. Cechmistr zastupoval cech na veřejnosti a účastnil se jednání s městskou nebo se šlechtickou vrchností. V rámci cechu měl cechmistr trestně-právní pravomoc. Mohl soudit a trestat členy cechu za menší přestupky, přečiny ve výrobě a mravní poklesky. Cechmistr měl na starosti cechovní truhlici, dohlížel na jakost výrobků a vedl porady cechu.

Mittelalterliche Städte waren das Zentrum des Handwerks (Gewerks). Die Handwerke der gleichen Art haben sich in einer **Gilde** vereinigt. Die Gilde war eine Vereinigung, die die Rechte und Interessen ihrer Mitglieder verteidigte. Sie beaufsichtigte die Qualität und den Preis der Produkte, die Ausbildung der Lehrlinge und das Bestehen der Gesellen- und Meisterprüfungen. Ein Handwerker, der nicht Mitglied der Gilde war, durfte sein Handwerk in der Stadt nicht ausüben. Diese Regel minderte den Wettbewerb.

Jede Gilde hatte ihr eigenes Gildewappen (oder Flagge) und ihre eigenen Regeln (Vorschriften). Die Gilde besaß eine Gildekasse, in die die Gildemitglieder jedes Jahr Gebühren zahlten. Es zahlte sich auch für die Prüfungen und die Aufnahme neuer Mitglieder. Es wurden auch Geldstrafen erhoben.

Wenn ein Handwerker ein Mitglied der Gilde sein wollte, musste er zuerst die Prüfungen bestehen und aus einer ordnungsgemäß verheirateten Ehe stammen. Er musste noch getauft werden und ein Haus in der Stadt haben.

Die Mitglieder der Gilde bestanden aus drei Schichten: 1. Lehrlinge, 2. Gesellen und 3. (höchste) Meisterschaft.

Der **Lehrling** arbeitete in der Meisterwerkstatt und lernte sein Handwerk. Die Lehrzeit dauerte drei bis sechs Jahre. Die Zahl der Lehrlinge war in den einzelnen Gewerken unterschiedlich. Sehr oft mussten die Eltern von Lehrlingen dem Meister für die Lehre bezahlen.

Der **Geselle** war ein Lehrling, der die Gesellenprüfungen erfolgreich bestand. Nach der Prüfung konnte er sein Handwerk selbständig ausüben. Die Gilde bestimmte die Anzahl der Gesellen.

Der Titel **Meister** bezeichnete den Inhaber der Handwerkswerkstatt. Der Meister leitete pädagogisch die Lehrlinge in seiner Werkstatt. Um Meister zu werden, musste der Geselle die Meisterprüfung bestehen und ein Meistererzeugnis herstellen. Die Gildenmeister trafen sich oft im Stadtrat.

Die Gilde wurde von einem Gildenmeister angeführt, der von den Meistern aus ihrer Mitte ausgewählt wurde. Der Gildenmeister vertrat die Gilde in der Öffentlichkeit und nahm an Treffen mit der Stadt oder dem Adel teil. Innerhalb der Gilde war der Gildenmeister strafbar. Er konnte Gildenmitglieder für kleinere Verstöße, Vergehen und moralische Vergehen verurteilen und bestrafen. Der Gildenmeister war verantwortlich für die Gildentruhe, überwachte die Qualität der Produkte und leitete die Gildentreffen.

1. Co to byl cech? / Was war eine Gilde?

- a) řemeslná dílna / eine Handwerkstatt
- b) sdružení stejných řemesel / eine Vereinigung der gleichen Handwerke
- c) budova, ve kterém žil cechmistr / ein Gebäude, wo der Zunftmeister lebte

2. Co bylo hlavním úkolem cechu? / Was war die Hauptaufgabe der Gilde?

- a) spravovat město / die Stadt verwalten
- b) bojovat za svobodu města a krále / für die Stadtfreiheit und den König kämpfen
- c) dohlížet na kvalitu a cenu výrobků, vzdělávání učedníků a skládání tovaryšských a mistrovských zkoušek / die Qualität und den Preis der Produkte, die Ausbildung der Lehrlinge und das Bestehen der Gesellen- und Meisterprüfungen beaufsichtigen

3. Kdo stál v čele cechu? / Wer stand an der Spitze der Gilde?

- a) král / der König
- b) cechmistr / der Gildemeister
- c) starosta / der Bürgermeister

4. Co symbolizovalo cechy? / Was symbolisierte die Gilde?

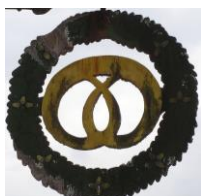
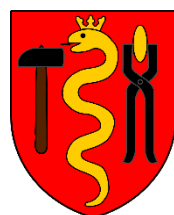
- a) cechovní znak (erb) / das Gildewappen
- b) pečeť / das Siegel
- c) slogan / das Schlagwort (der Slogan)

5. Jaké je správné pořadí? / Wie ist die richtige Reihenfolge?

- a) der Meister – der Geselle – der Lehrling
- b) der Geselle – der Lehrling – der Meister
- c) der Lehrling – der Geselle – der Meister

6. Ve městě byla celá řada cechů, které sdružovaly řemeslníky jednoho druhu. Doplň k cechovním znakům názvy řemesel: / Es gab viele Gilden in der Stadt, die Handwerker der gleiche Art vereinigte. Ergänze die Gildenamen zu den Gildewapen:

barvíři / Färber
kloboučníci / Hutmacher
knoflíkáři / Knopfmacher
kováři / Schmiede
lékárníci / Apotheker
pekaři / Bäcker

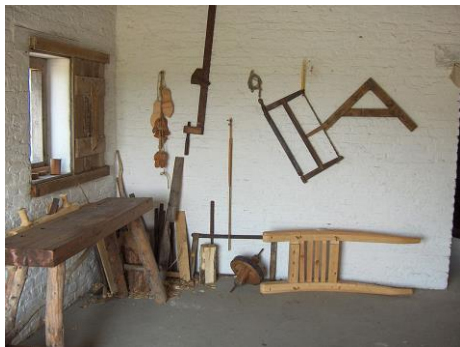
rukavičkáři / Handschumacher
rybáři / Fischer
sedláři / Sattler
sládci / Brauer
ševci / Schuhmacher
tkalci / Weber

truhláři / Tischler

zedníci / Maurer

7. Co je na obrázku? / Was ist auf dem Bild?

8. Kteří řemeslníci jsou na obrázcích? / Welche Handwerker sind auf den Bildern?

Co vyráběli tito řemeslníci? / Was stellten diese Handwerker her?

9. Co vyráběli sládci? / Was stellten die Brauer her?

- a) med / Honig
- b) pivo / Bier
- c) cukr / Zucker

Slovníček / Wörterbuch:

barvíř	der Färber
boty	die Schuhe
cech	die Gilde
cechmistr	der Gildemeister
cechovní znak	das Gildewappen (Gildezeichen)
cukr	der Zucker
kloboučník	der Hutmacher
knoflíkář	der Knopfmacher
kovář	der Schmied
lékárník	der Apotheker
med	der Honig
mistr	der Meister
mistrovská zkouška	die Meisterprüfung
pečivo	das Gebäck
pekař	der Bäcker
pivo	das Bier
pivo	das Bier
police, regál	das Regal
police, regály	die Regale
rukavičkář	der Handschumacher
rybář	der Fischer
řemeslná dílna	die Handwerkstatt
sedlář	der Sattler
sládek	der Brauer
stoly	die Tische
stůl	der Tisch
švec	der Schuhmacher
tkadlec	der Weber
tovaryš	der Geselle
tovaryšská zkouška	die Gesellenprüfung
truhlář	der Tischler
učeň, učedník	der Lehrling

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

výrobky

die Produkte

zedník

der Maurer

železný

eisen

židle (j. č.)

der Stuhl (Singular)

židle (mn. č.)

die Stühle (Plural)

Řešení / Lösung:

1. Co to byl cech? / Was war eine Gilde?

- a) řemeslná dílna / eine Handwerksstatt
- b) sdružení stejných řemesel / eine Vereinigung der gleichen Handwerke**
- c) budova, ve kterém žil cechmistr / ein Gebäude, wo der Zunftmeister lebte

2. Co bylo hlavním úkolem cechu? / Was war die Hauptaufgabe der Gilde?

- a) spravovat město / die Stadt verwalten
- b) bojovat za svobodu města a krále / für die Stadtfreiheit und den König kämpfen
- c) dohlížet na kvalitu a cenu výrobků, vzdělávání učedníků a skládání tovaryšských a mistrovských zkoušek / die Qualität und den Preis der Produkte, die Ausbildung der Lehrlinge und das Bestehen der Gesellen- und Meisterprüfungen beaufsichtigen**

3. Kdo stál v čele cechu? / Wer stand an der Spitze der Gilde?

- a) král / der König
- b) cechmistr / der Gildemeister**
- c) starosta / der Bürgermeister

4. Co symbolizovalo cechy? / Was symbolisierte die Gilden?

- a) cechovní znak (erb) / das Gildewappen**
- b) pečeť / das Siegel
- c) slogan / das Schlagwort (der Slogan)

5. Jaké je správné pořadí? / Wie ist die richtige Reihenfolge?

- a) der Meister – der Geselle – der Lehrling
- b) der Geselle – der Lehrling – der Meister
- c) der Lehrling – der Geselle – der Meister**

6. Ve městě byla celá řada cechů, které sdružovaly řemeslníky jednoho druhu. Doplň k cechovním znakům názvy řemesel: / Es gab viele Gilden in der Stadt, die Handwerker der gleiche Art vereinigte. Ergänze die Gildenamen zu den Gildewapen

lékárníci / Apotheker

barvíři / Färber

ševci / Schuhmacher

rybáři / Fischer

kloboučníci / Hutmacher

truhláři / Tischler

rukavičkáři / Handschumacher

knoflíkáři / Knopfmacher

kováři / Schmiede

pekaři / Bäcker

zedníci / Maurer

tkalci / Weber

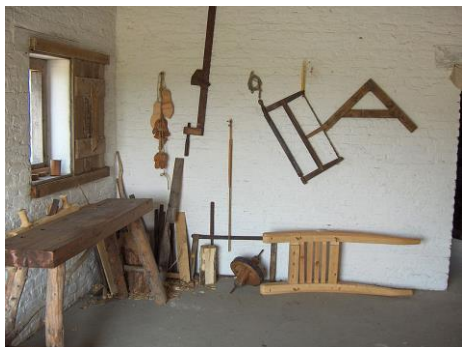
sládci / Brauer

sedláři / Sattler

7. Co je na obrázku? / Was ist auf dem Bild?

eine Tischlerwerkstatt

8. Kteří řemeslníci jsou na obrázcích? / Welche Handwerker sind auf den Bildern?

Schuhmacher

Bäcker

Schmied

Tischler

Co vyráběli tito řemeslníci? / Was stellten diese Handwerker her?

Schuhe

Gebäck

eisene Produkte

Stühle, Tische, Regale...

9. Co vyráběli sládci? / Was stellten die Brauer her?

a) med / Honig

b) pivo / Bier

c) cukr / Zucker

Zdroj obrázků:

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/60/Apoteker_P7020071a.jpg/517px-Apoteker_P7020071a.jpg> (Autor: Jom)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7b/Fischer.jpg/520px-Fischer.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/cc/Handschumacher.jpg/480px-Handschumacher.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/cd/B%C3%A4cker_P7080185a.JPG/474px-B%C3%A4cker_P7080185a.JPG> (Autor: Joachim Müllerchen)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/48/Mittelalterliche_Werkstatt.jpg

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

< <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/ae/Schuhmacher-1568.png/462px-Schuhmacher-1568.png>>

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/79/Brauer.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/13/F%C3%A4rber.jpg/800px-F%C3%A4rber.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/a/a2/Hutmacher.jpg/800px-Hutmacher.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/46/Schmidt-1568.png/468px-Schmidt-1568.png>>

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/86/Knopfmacher.jpg/800px-Knopfmacher.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bf/Sattler.jpg/800px-Sattler.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Public Domain na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/64/Schumacher.jpg/800px-Schuhmacher.jpg>> (Autor: LutzBruno)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/76/Tischler_P7100266a_retouched.jpg/573px-Tischler_P7100266a_retouched.jpg> (Autor: Joachim Müllerchen)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c3/Gildewappen-Schmiede.svg/479px-Gildewappen-Schmiede.svg.png>> (Autor: Chris)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/82/Gremios_%28azulejos%29.JPG/378px-Gremios_%28azulejos%29.JPG> (Autor: Milartino)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Walraversijde38.jpg/800px-Walraversijde38.jpg>> (Autor: JoJan)

[cit. 2018-08-26]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:

<<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/0/07/Gildewappen-Weber.svg/479px-Gildewappen-Weber.svg.png>> (Autor: Chris)